

2016

NEPALI

(Modern Indian Language)

Full Marks : 100

Pass Marks : 33

Time : Three hours and *Fifteen Minutes

(*15 minutes are given as extra time for reading questions)

सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर आफ्नै शब्दमा लेख ।

(प्रश्न संख्या 1 देखि 5 सम्मका प्रश्नहरूको उत्तर दिइएका विकल्पहरूबाट चुनेर लेख) :

1. आधुनिक दृष्टिले पत्रका कति रूप छन् ? 1
- (क) एक
- (ख) दुइ
- (ग) तीन
- (घ) चार
2. 'नगण' को चिन्ह कुन हो ? 1
- (क) 111
- (ख) 515
- (ग) 551
- (घ) 155

3. कविको धन — 1
- (क) कविता हो।
- (ख) शैली हो।
- (ग) भाव हो।
- (घ) भाषा हो।
4. भुने कस्को छोरी थियो ? 1
- (क) हरदासकी
- (ख) रूक्मिणीका
- (ग) छविनाथको
- (घ) विष्णुभायाको
5. 'नचिनिने भएछौ' कविताका कवि की हुन् ? 1
- (क) अगमसिंह गिरी
- (ख) अनिरुद्ध गौतम
- (ग) बालकृष्ण सम
- (घ) लेखनाथ पौड्याल

(प्रश्न संख्या 6 देखि 25 सम्मका प्रश्नोत्तर एउटै शब्द वा वाक्यमा लेख) :

6. शिखरिणी छन्दमा के-के गण हुन्छ ? 1
7. एक शब्द तर विभिन्न अर्थ बुझाउने गरी एकै वाक्य वा श्लोकमा आवृत्ति भएमा कुन अलंकार भनेर बुझिन्छ ? 1

8. 'छ जोगी बार बाहुन' — मा श्लेष अलंकार परेको शब्द लेख । 1
9. बसन्ततिलका छन्दमा कतिवटा जगण हुन्छ ? 1
10. आठ अक्षरको एक पाउ हुने छन्द कुन हो ? 1
11. दुई मात्राको अक्षरलाई को भनिन्छ ? 1
12. बालकृष्ण समको जन्म कहाँ भएकी थियो ? 1
13. 'चार एकांकी' कसले लेखेका हुन ? 1
14. 'बाजेले कसको फरमाईस संधै नै पुरा गरिरहेका थिए ? 1
15. दैलो सुरक्षित रहनकालागि के ले रक्षा गरेको हुनु पर्छ ? 1
16. कस्का पिता-पुर्खाले मान्छे मारी धाँटीमा ढाउकाको माला लाउँथे ? 1
17. नाति मानवकुमार किन एककासि अन्तर्ध्यान भयी ? 1
18. एड्स कस्तो किटाणुहरूबाट हुन्छ ? 1
19. एक्सप्लोडिटरको अर्थ के ही ? 1
20. बोकसी एकांकीका एकांकीकार को हुन् ? 1
21. शशिका घरमा सानुबाबु कसलाई भेटने काम लिएर गएकी थियो ? 1
22. गंगाले आफ्नो लोग्ने हाँसेको कहिले देखेकी थिई ? 1

23. हरदास को थिए ? 1
24. किशोरले आमालाई कुन भाषामा गाली गर्नु मन्छ ? 1
25. साँचो कुशलाई एकछिन गुम राजवेर अरू मए नमएकी कुरा जोड़ेर मान्छेलाई रूँ-रूँ पारेर एकछिनमा हसाउने बानी कस्को थियो ? 1

(प्रश्न संख्या 26 देखि 29 सम्मका प्रश्नोत्तर संक्षेपमा लेख) :

26. अतिशयोक्ति अलंकारले के अर्थ बुझाउँछ ? स्पष्ट पारेर लेख । 2
27. 'विदेशी भाषाको विद्यार्थी हुनु नराम्रो होइन, तर आफ्नो भाषा सर्वोपरी हो' — भावविस्तार गर । 2
28. एड्स भएको व्यक्तिका लक्षणहरू लेख । 2
29. भानुभक्तले कुन बेला रामायण लेखे विचार गरेका थिए ? 2

(प्रश्नसंख्या 30 देखि 38 सम्मका प्रश्नोत्तर संक्षेपमानै लेख)

30. यमक अलंकार केलाई भनिन्छ ? उदाहरण सहित लेख । 3
31. जाल फैलाउनु ; जीउँदै मर्नु ; आकाश-पाताल देखाउनु-उपर्युक्त उखान-तुक्राको अर्थ स्पष्ट पार । 3
32. विवरणात्मक निबन्ध भनेको के हो ? 3
33. पत्र लेखक पत्रका अंगहरूलाई कसरी राखिन्छ ? 3
34. बातैबातमा गर्जमान लिम्बूले आफ्ना साथीभाईहरू विषयमा के के कुरा गरे ? 3

35. भुने आफ्नी आमाप्रति माया नभएर पर-पर पन्छिन खोजेको ही कि वा अरू केही कारवाले हो ?
स्पष्ट पारेर लेख । 3

36. आमाले शशिलाई कस्को चियो गर्न लाइन र शशिले के के गरी ? 3

37. 'पीकरुत' कवितामा वर्णित बसन्त ऋतुको वर्णन गर । 3

38. 'कर्म' कवितामा जीवन कसरी सिद्धिन्छ भनेर कविले भनेका छन् ? 3

(प्रश्न संख्या 39 देखि 43 सम्मका प्रश्नो तर विस्तारपूर्वक लेख) :

39. 'सत्य-सन्देश' कविताकी सारांश लेख । 8

अथवा

'सप्रसंग व्याख्या गर —

अतीत-गौरवले धपक्क बलेको

अधिको चहकिलो अनुहारमा

ग्लानिका विषाक्त रेखाहरू कोरिन्छन पहाडका बैशाखी वनमा ।

40. गोपाल प्रसाद रिमाल अथवा ईन्द्रबहादुर राईको परिचय लेख । 8

41. संक्षिप्त रूपमा 'विहा' कथाको बयान आफ्नै शब्दमा गर । 8

अथवा

'कविको धन' निबन्धमा निबन्धकारले कस्ता बिचारहरू व्यक्त गरेका छन् ? विस्तारपूर्वक लेख ।

42. कुनै एउटा विषय चुनेर निबन्ध लेख : 8

(क) मातृभाषा शिक्षाको माध्यम।

(ख) विज्ञानको चमत्कार

(ग) नारी शिक्षा

43. निम्नलिखित गद्यांश पढेर तल सीधै-एका प्रश्नहरूको उत्तर लेख : 8

साँचो देशभक्तले आफ्नो देशलाई अघि राख्छ स्वदेशप्रेम उसकी रगतमा संचारित हुन्छ र देशका निम्ति महान बलिदान गर्छ। देश भनेको दुंगा र माटो होइन। देश भनेको जनता हो, मानिस हो। ती मानव आत्मा हरूको सुख र समृद्धिका निम्ति आफ्नो स्वार्थको उत्सर्ग नै स्वदेशप्रेम हो। मजदुरले पनि स्वदेशको सेवा गर्न सकछ, कलाकारले पनि देशको माया गर्छ, सैनिकले देशलाई रक्षा गरेर स्वदेशप्रेम देखाउन सकछ। आज असंख्य मजदूरहरूको रगत र पसिनामा देश अडेको छ, प्रशस्त सैनिकहरूको बलिदानमा देशको स्वाधिनता सुरक्षित छे, प्रचुर कलाकारहरूको अथक सेवाले देशको सांस्कृतिक स्तर उच्च छ। यही भावना, यही बलिदान, यही सेवा स्वदेशप्रेम हो।

प्रश्न :

(क) देशभक्त कसलाई भनिन्छ ? 2

(ख) स्वदेशप्रेम भनेको के हो ? 2

(ग) स्वदेशप्रेम क-कसले कसरी देखाउन सकछ ? 2

(घ) देशको नाम उच्च राखनलाई कस्को सेवा बलिदान र देशभक्त भावना चाहिन्छ ? 2